

ศิริภรณ์ วิชัยสินธุ์ 2552: การศึกษาสถานภาพตลาดกลางท้องถิ่นผักและผลไม้ กรณีศึกษาตลาดปทุมมวงผล ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเกษตร) สาขาการจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเกษตร ภาควิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเกษตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิพิมพ์ จวีสุข, Ph.D. 201 หน้า

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการตลาดกลางท้องถิ่นผักและผลไม้ ณ ตลาดปทุมมวงผล จ.นครปฐม ศึกษาเส้นทางการขนส่งผลผลิตผักและผลไม้จากแหล่งผลิตไปยังแหล่งบริโภคที่ทำให้เกิดค่าใช้จ่ายที่น้อยที่สุด พร้อมทั้งเปรียบเทียบเทคนิควิเคราะห์อนุกรมเวลาในการพยากรณ์ปริมาณผลผลิตผักและผลไม้ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ระหว่างวิธีปรับเรียบทางสถิติ 2 วิธี ได้แก่วิธีปรับให้เรียบแบบโฮลต์และวินเทอร์ที่มีฤดูกาลแบบบวก (Holt-Winters' Additive Seasonal Smoothing; Additive HWS) และแบบคูณ (Holt-Winters' Multiplicative Seasonal Smoothing Method; Multiplicative HWS) กับแบบจำลองเครือข่ายประสาทเทียมแบบส่งถ่ายข้อมูลย้อนกลับ (Backpropagation Neural Network; BPN) ผลการศึกษาด้านภาพของตลาดกลางปทุมมวงผล จากกลุ่มตัวอย่างผู้เข้ามาใช้บริการ จำนวน 63 คน (ผู้ชาย 32 ราย ผู้ซื้อ 31 ราย) พบว่าผู้ชายและผู้ซื้อที่เข้ามาใช้บริการมีช่วงอายุอยู่ในช่วงวัยกลางคน (41-50 ปี) การศึกษาระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในจังหวัดนครปฐม ผู้ชายส่วนใหญ่จะรับผลผลิตผักและผลไม้โดยตรงจากเกษตรกรแล้วนำมาคัดเกรดและจัดขนาดก่อนขาย หากมีสินค้าเหลือในแต่ละวันผู้ชายจะลดราคาเพื่อขายผลผลิตให้หมดภายในวันเดียว ในส่วนของผู้ซื้อจะเลือกซื้อสินค้าแบบคัดเกรดกับผู้ชายเจ้าประจำ โดยจะพิจารณาจากคุณภาพและความสดของผลผลิตเป็นอันดับแรก หลังจากซื้อผลผลิตแล้วจะมีการทำความสะอาดและตกแต่งผลผลิตก่อนนำไปขายต่อ จุดแข็งของตลาดปทุมมวงผลคือ สถานที่ตั้งของตลาดที่ใกล้แหล่งผลผลิตและใกล้กับผู้ซื้อ การจัดสรรพื้นที่แบ่งค้าอาหาร และสิ่งก่อสร้างในตลาด ส่วนจุดอ่อนของตลาดปทุมมวงผลคือด้านบริหารจัดการผักและผลไม้ การให้บริการเครื่องชั่งกลาง และบริการรถเข็นสินค้า ผลการศึกษาเส้นทางการกระจายผลผลิตผักและผลไม้จากแหล่งผลิต พบว่าควรเลือกที่จะขนส่งจากจังหวัดแหล่งผลิตไปยังจังหวัดที่เป็นแหล่งบริโภคที่ใกล้เคียงกัน โดยเลือกขนส่งไปยังจังหวัดที่มีปริมาณความต้องการบริโภคสูงเป็นอันดับแรก เมื่อพิจารณาปริมาณการกระจายและปริมาณผลผลิตส่วนเกินที่ยังเหลืออยู่และปริมาณการบริโภคส่วนเกินในแต่ละจังหวัดแล้วเห็นควรให้มีการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งตลาดกลางต้นทางในจังหวัดจันทบุรี และกาญจนบุรี และตลาดกลางปลายทางที่จังหวัดสงขลา ผลการเปรียบเทียบแบบจำลองด้วยเทคนิควิเคราะห์อนุกรมเวลาพบว่าการพยากรณ์ผลผลิตผักล่องหน้า 1 ไตรมาสสมควรใช้แบบจำลอง Additive HWS และใช้แบบจำลอง BPN ที่มีโครงสร้าง 4-3-1 ในการพยากรณ์ล่องหน้า 1 ปี สำหรับการพยากรณ์ปริมาณผลผลิตผลไม้อีกล่องหน้า 1 เดือน ให้ใช้แบบจำลอง Multiplicative HWS และใช้แบบจำลอง BPN ที่มีโครงสร้าง 12-5-1 ในการพยากรณ์ล่องหน้า 1 ปี เนื่องจากแบบจำลองดังกล่าวมีความถูกต้องในการพยากรณ์สูง และมีความลำเอียงในระดับที่ยอมรับได้